

Notă analitică
privind rezultatele monitoringului financiar al activității economico-financiare
a întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral
sau majoritar de stat, pe anul 2010

I. Prezentare generală

Conform prevederilor art. 21 al Legii nr. 121-XVI din 4 mai 2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice și Hotărârii Guvernului nr. 580 din 8 mai 2008 „Pentru aprobarea Regulamentului privind monitoringul financiar al întreprinderilor de stat/municipale și al societăților comerciale cu capital public sau majoritar public”, Ministerul Finanțelor efectuează monitoringul financiar al activității economico-financiare a întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat.

La situația 31 decembrie 2010 în Registrul patrimoniului public ținut de către Agenția Proprietății Publice pe lângă Ministerul Economiei sunt incluse 277 întreprinderi de stat, cu capital social în mărime de 6,2 mlrd. lei și 183 societăți comerciale cu capital social în mărime de 5,5 mlrd. lei, din care proprietatea statului – 3,7 mlrd. lei sau 67,3 la sută.

Din numărul total al întreprinderilor de stat și al societăților comerciale incluse în Registrul, 6 întreprinderi de stat și 17 societăți comerciale se află în procedura insolvenței în conformitate cu prevederile Legii insolvenței nr. 632-XV din 14 noiembrie 2001.

Conform Codului Civil al Republicii Moldova aprobat prin Legea nr. 1107-XV din 06 iunie 2002 este aplicată procedura lichidării la 8 întreprinderi de stat și 20 societăți comerciale.

În Registrul patrimoniului public sunt incluse 16 întreprinderi de stat și 5 societăți comerciale, înregistrate la Camera Înregistrării de Stat, care nu desfășoară activitate și nu au fost supuse monitoringului financiar.

Pe teritoriul Republicii Ucraina se află 7 întreprinderi de stat, iar pe teritoriul UTA Găgăuzia – 4 întreprinderi de stat și 1 societate comercială, ce nu au fost supuse monitoringului financiar.

Conform datelor înscrise în Lista întreprinderilor de stat și a societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat care se monitorizează de către Ministerul Finanțelor, la situația din 31 decembrie 2010, sunt incluse 236 întreprinderi de stat cu capital social înregistrat în mărime de 5,9 mlrd. lei, și 99 societăți comerciale cu capital integral sau majoritar de stat (în continuare societăți pe acțiuni) în mărime de 3,0 mlrd. lei, din care proprietatea statului – 2,9 mlrd. lei sau 96,7 la sută.

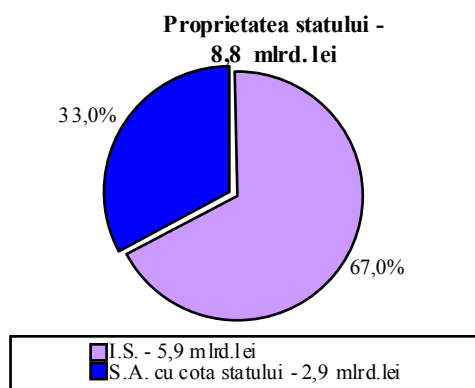

Figura1. Structura proprietății statului

Monitoringului economico-financiar au fost supuse 238 întreprinderi de stat și 101 societăți comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, inclusiv 20 societăți comerciale cu capital integral de stat din numărul total al unităților economice, care au prezentat rapoartele financiare organelor teritoriale ale Biroului Național de Statistică. Monitorizării financiare au fost supuse și 10 societăți pe acțiuni, acțiunile proprietate publică ale cărora au fost vândute la licitații la Bursa de Valori a Moldovei la sfârșitul perioadei de gestiune și care nu sunt incluse în Registrul patrimoniului public la situația din 01 ianuarie 2011. Totodată au fost supuse monitoringului și 10 întreprinderi de stat pentru protecția solurilor din gestiunea Agenției Relații Funciare și Cadastru, care au prezentat de sine stătător rapoartele financiare pe anul 2010 Biroului Național de Statistică și care în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 668 din 26 iulie 2010 „Privind reorganizarea unor întreprinderi” au fost reorganizate prin fuziune în ÎS „Protecția Solurilor și Îmbunătățiri Funciare”.

În perioada de raportare, din numărul total al unităților economice, 8 întreprinderi de stat și 8 societăți comerciale cu capital majoritar de stat nu au prezentat rapoartele financiare.

II. Monitoringul financiar al activității economico-financiare a întreprinderilor de stat

Conform datelor bilanțului contabil generalizat, valoarea totală de bilanț a activelor întreprinderilor de stat constituie 15,9 mlrd. lei și s-a majorat în perioada de gestiune cu 2,3 mlrd. lei.

În structura activelor, ponderea cea mai mare o dețin activele pe termen lung, circa 78,6%, iar activele curente – 21,4 la sută. Activele financiare constituie 2,3 mlrd. lei, și nefinanciare – 13,6 mlrd. lei. Mijloacele fixe constituie 10,6 mlrd. lei sau 66,7% din total activ, uzura mijloacelor fixe fiind de 55,8 la sută.

Patrimoniul net al întreprinderilor de stat este de 12,2 mlrd. lei. În perioada de gestiune se observă tendința de majorare a patrimoniului net cu 1,7 mlrd. lei sau cu 17,0 la sută. La 109 unități sau 45,8% se observă scăderea patrimoniului net, iar la 14 întreprinderi de stat sau 5,9% patrimoniul net are valoare negativă și constituie 0,36 mlrd. lei.

Venitul din vânzări obținut de către întreprinderile de stat în anul 2010 constituie 5,3 mlrd. lei, majorându-se cu 10,4% comparativ cu anul 2009.

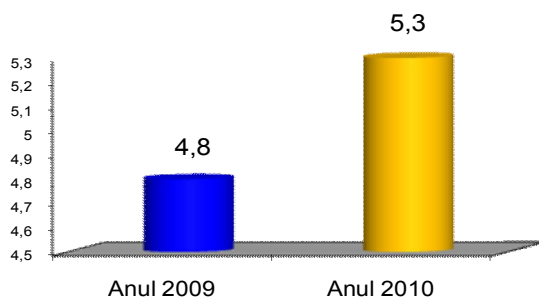

Figura 2. Evoluția veniturilor din vânzări a întreprinderilor de stat în anii 2009-2010, mlrd. lei

În structura veniturii total, venitul din prestarea serviciilor constituie 79,2%, venitul din vânzarea produselor finite - 12,7%, din vânzarea mărfurilor – 4,7%, venitul din arendă - 2,6%, din contracte de construcție – 0,8 la sută.

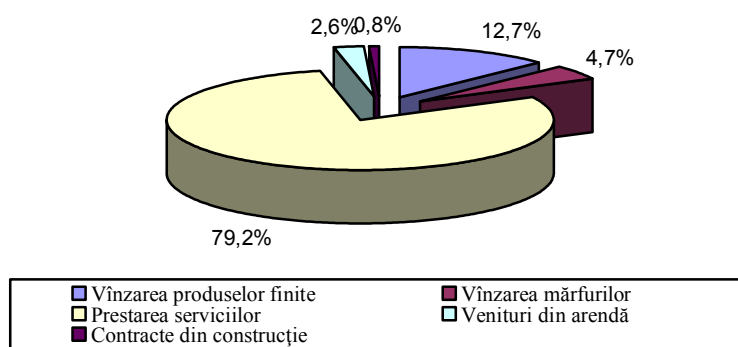

Figura 3. Structura veniturii din vânzări obținut de întreprinderile de stat

Venitul din vânzarea mărfurilor cu amănuntul constituie 0,15 mlrd. lei sau 60%, cu ridicata – 0,1 mlrd. lei sau 40% din totalul veniturii din vânzarea mărfurilor.

Venitul din prestarea serviciilor întreprinderilor constituie 2,3 mlrd. lei sau 54,8%, din prestarea serviciilor populației – 1,9 mlrd. lei sau 45,2% din totalul veniturii din prestarea serviciilor.

Consumurile și cheltuielile din toate tipurile de activități au constituit 5,4 mlrd. lei. În structura cheltuielilor totale prevalează consumurile și cheltuielile pentru remunerarea muncii – 1,9 mlrd. lei (35,2%), consumurile și cheltuielile materiale – 1,5 mlrd. lei (27,7%), consumurile și cheltuieli aferente serviciilor prestate terților – 1,0 mlrd. lei (18,5%), uzura activelor pe termen lung – 0,5 mlrd. lei (9,3%), alte consumuri și cheltuieli – 0,5 mlrd. lei (9,3%).

Numărul mediu scriptic al angajaților la întreprinderi constituie 41632 persoane. Venitul din vânzări per angajat s-a majorat în comparație cu anul precedent cu 13,1 mii lei și constituie în mediu 127,6 mii lei.

Salariul mediu lunar al unui angajat la întreprinderile de stat s-a majorat față de anul precedent cu 259 lei sau cu 9,3% și constituie 3057 lei.

Pierderea din activitatea operațională, generată de întreprinderile de stat în perioada de gestiune, constituie 36,7 mil. lei, iar în perioada precedentă întreprinderile de stat au obținut profit din activitatea operațională în mărime de 44,3 mil. lei.

În rezultatul activității economico – financiare în ansamblu, întreprinderile de stat au obținut profit net în sumă de 71,7 mil. lei, sau cu 162,5 mil. lei mai puțin comparativ cu anul precedent.

Tabelul 1. Situația financiară a întreprinderilor de stat în anul 2010

Unități economice	Numărul unităților economice supuse analizei	Au activat cu profit			Au activat cu pierderi			Rezultat financiar nul	
		numărul unit. ec.	ponderea, %	suma, mil. lei	numărul unit. ec.	ponderea, %	suma, mil. lei	numărul unit. ec.	ponderea, %
Întreprinderi de stat	238	140	58,8	286,7	94	39,5	215,0	4	1,7

La 57 întreprinderi de stat s-a micșorat profitul net comparativ cu anul precedent cu 169,5 mil. lei, din care 9 întreprinderi sau 15,8% sunt din ramura agriculturii, 8 întreprinderi sau 14,0% din ramura silviculturii, 7 întreprinderi sau 12,3% din ramura industriei și energeticii.

Tabelul 2. Întreprinderile de stat care în perioada de gestiune au înregistrat cea mai mare micșorare a profitului net

Nr. d/o	Întreprinderi de Stat	2009	2010	Diferența (-)
1.	Î.S. „Moldtranselectro”	94,2	18,4	75,8
2.	Î.S. Compania Aeriana „Air Moldova”	19,0	0,5	18,5
3.	Î.S. Centrul Național pentru Frecvente Radio”	13,2	0,1	13,1
4.	Î.S. pentru utilizarea spațiului aerian și deservirea traficului aerian „Moldatsa”	49,6	40,5	9,1
5.	Î.S. „Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru”	34,1	25,7	8,4
6.	Î.S. „Radiocomunicații”	9,3	1,2	8,1
7.	Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești”	16,8	9,3	7,5
8.	Î.S. „Fabrica de Sticlă din Chișinău”	9,3	3,0	6,3

În perioada de gestiune la 25 întreprinderi de stat s-au depistat pierderi în mărime de 13,5 mil. lei, care în anul 2009 au obținut profit în mărime de 9,7 mil. lei, din care cele mai dominante sunt 8 întreprinderi din ramura silviculturii. E de menționat, că Întreprinderea interraională de stat „Acva-Nord” în anul 2009 a obținut profit în mărime de 1,9 mil. lei, iar în perioada de gestiune a generat pierderi în mărime de 4,6 mil. lei, Î.S. pentru Silvicultura „Glodeni” corespunzător: 1,3 mil. lei și 1,9 mil. lei, Î.S. pentru Silvicultură „Silva – Sud” corespunzător: 0,9 mil. lei și 0,6 mil. lei.

Profit net mai mare de 1 mil. lei înregistrează 32 întreprinderi sau 22,9% din numărul total al întreprinderilor ce au înregistrat profit. Cele mai mari profituri au înregistrat Î.S. Aeroportul Internațional Chișinău” – 54,8 mil. lei, Î.S. pentru utilizarea spațiului aerian și deservirea traficului aerian „Moldatsa” – 40,5 mil. lei, Î.S. „Moldelectrica” – 29,2 mil. lei, Î.S. „Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru” – 25,7 mil. lei, Î.S. „Cadastru” – 9,6 mil. lei și Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești” – 9,3 mil. lei.

Pierderi mai mari de 1 mil. lei înregistrează 22 întreprinderi sau 23,4% din numărul total al întreprinderilor ce au generat pierderi. Cele mai mari pierderi au generat: Î.S. pentru Cercetare și Producere a Resurselor Biologice Acvatice „Acvacultura-Moldova” – 74,2 mil. lei și Î.S. „Servicii Transport Auto” – 79,0 mil. lei.

Rentabilitatea vânzărilor (profitul net/venitul din vânzări) întreprinderilor constituie 1,3%, și s-a micșorat cu 3,6 puncte procentuale față de anul precedent.

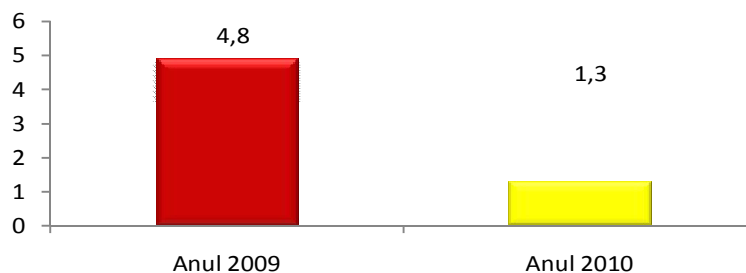

Figura 4. Rata rentabilității vânzărilor, în anii 2009-2010, %

La finele anului 2010, creanțele întreprinderilor de stat constituie 1428,9 mil. lei, inclusiv: creanțele pe termen lung – 23,6 mil. lei și creanțele pe termen scurt –

1405,3 mil. lei. Suma totală a creanțelor s-a majorat în perioada de gestiune cu 29,6 mil. lei, inclusiv: creanțele pe termen lung - cu 1,4 mil. lei și creanțele pe termen scurt – cu 28,2 mil. lei.

Pe parcursul anului 2010, datoriile creditoare s-au majorat cu 497,4 mil. lei și constituie 3984,4 mil. lei. Nivelul atragerii surselor împrumutate pe termen lung constituie 38,5 la sută. Datoriile pe termen lung s-au majorat față de începutul anului cu 323,5 mil. lei și constituie 1533,1 mil. lei, datoriile pe termen scurt s-au majorat cu 173,9 mil. lei și constituie 2451,3 mil. lei.

Conform datelor Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, la 31 decembrie 2010, datoriile întreprinderilor față de bugetul de stat constituie 35,0 mil. lei, față de bugetele unităților administrativ teritoriale – 8,7 mil. lei, față de fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală – 2,3 mil. lei și s-au micșorat pe parcursul perioadei de gestiune cu 2,3 mil. lei.

Obligațiile întreprinderilor de stat față de bugetul asigurărilor sociale de stat conform datelor Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, s-au majorat pe parcursul perioadei de gestiune cu 12,2 mil. lei și constituie 59,2 mil. lei, care includ și obligații a căror termen de achitare nu a parvenit.

Tabelul 3. Sinteza obligațiilor fiscale ale întreprinderilor de stat față de bugetul public național, în anul 2010

Indicatori	Obligații fiscale la situația din 31.12.2010			
	Total	Inclusiv:		
		plăți de bază	penalități	amenzi
1. Bugetul de stat	35,0	23,5	9,4	2,1
2. Bugetele unităților administrativ-teritoriale	8,7	6,0	2,7	0,0
3. Bugetul asigurărilor sociale de stat	59,2	53,1	5,9	0,2
4. Fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală	2,3	1,3	0,9	0,1
TOTAL	105,2	83,9	18,9	2,4

La situația din 31 decembrie 2010 față de Ministerul Finanțelor, 4 întreprinderi dispun de datorii pe împrumuturi recreditate din surse interne și externe în mărime de 38,3 mil. lei și 21,9 mil. dolari SUA.

ÎS „Moldtranelectro” are datorie pe împrumutul extern acordat sub garanția statului în mărime de 0,86 mil. dolari SUA.

Tabelul 4. Sinteza obligațiilor întreprinderilor de stat față de Ministerul Finanțelor, în anul 2010

Datorii	Suma mil. lei	Suma, mil. dolari SUA
1. Credite externe	1,0	21,9
2. Credite interne	37,3	0,0
2. Garanții de stat externe	0,0	0,86
TOTAL	38,3	22,76

În rezultatul analizei rapoartelor financiare, la 48 întreprinderi de stat sau 20,2% se observă că datoriile pe termen scurt prevalează activele curente, ce semnifică aspecte negative în dezvoltarea întreprinderilor, a căror stare financiară este instabilă.

La 104 întreprinderi de stat sau 43,7%, finanțarea activelor a avut loc din contul mijloacelor împrumutate. Neonorarea obligațiilor față de instituțiile financiare pe creditele

interne și externe, precum și cele acordate sub garanția statului devin obligațiuni convenționale de stat, fapt ce creează o situație dificilă referitor la independența financiară a unităților economice. În afară de aceasta, în caz de neachitare, apare riscul financiar de stingere a acestor obligațiuni din contul surselor bugetului de stat.

De asemenea, există riscuri financiare (fiscale) pentru bugetul public național din cauza micșorării vânzărilor nete la 83 întreprinderi de stat cu 162,0 mil. lei față de anul precedent, fapt ce atrage și micșorarea taxei pe valoare adăugată încasată în bugetul de stat cu 32,4 mil. lei. Menționăm, că în anul 2009, la 147 întreprinderi de stat sau micșorat veniturile din vânzări cu 1398,3 mil. lei.

În anul 2010, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, întreprinderile de stat au beneficiat de înlesniri și facilități fiscale la plata impozitelor și taxelor în sumă totală de 99,22 mil. lei, inclusiv:

- 65,8 mil. lei – taxa pe valoare adăugată, în conformitate cu prevederile art. 103 (scutirea de TVA) al Codului Fiscal;

- 31,3 mil. lei și respectiv 0,6 mil. lei - impozit funciar și pe bunuri imobiliare, în conformitate cu prevederile art. 283, 284 ale Codului fiscal și prevederile Legii pentru punerea în aplicare a titlului VI al Codului fiscal nr. 1056-XIV din 16 iunie 2000;

- 1,2 mil. lei, 0,23 mil. lei și 0,06 mil. lei - taxa pentru apă, taxa pentru extragerea mineralilor utile și taxa pentru lemnul eliberat pe picior, în conformitate cu prevederile art. 306, 319 și 334 ale Codului fiscal și prevederile Legii pentru punerea în aplicare a titlului VIII al Codului fiscal nr. 68 -XVI din 5 mai 2005;

- 0,03 mil. lei - taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele neînmatriculate în Republica Moldova, în conformitate cu prevederile art. 348 al Codului fiscal și prevederile Legii pentru punerea în aplicare a titlului IX al Codului fiscal nr. 317 -XVI din 2 noiembrie 2006.

În bugetul public național, în anul 2010, au fost virate impozite și taxe în mărime de 982,2 mil. lei, cu 78,2 mil. lei mai mult comparativ cu anul precedent, inclusiv:

- bugetul de stat – 302,4 mil. lei;
- bugetele unităților administrativ-teritoriale – 149,7 mil. lei;
- bugetul asigurărilor sociale de stat – 417,8 mil. lei;
- fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală – 112,3 mil. lei.

III. Monitoringul financiar al activității economico-financiare a societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat

Conform bilanțului contabil, valoarea totală a activelor societăților pe acțiuni este de 14,9 mlrd. lei și s-a majorat în perioada de gestiune cu 0,7 mlrd. lei. Ponderea cea mai mare în structura activelor o dețin activele pe termen lung circa 74,5% și activele curente - 25,5 la sută. În structura activelor, activele financiare constituie 3,7 mlrd. lei și nefinanciare – 11,2 mlrd. lei. Mijloacele fixe constituie 8,8 mlrd. lei sau 59,1% din total activ, uzura mijloacelor fixe fiind de – 46,3 la sută.

Patrimoniul net al societăților pe acțiuni constituie 10,9 mlrd. lei, inclusiv partea statului este de 10,4 mlrd. lei. Comparativ cu începutul perioadei de gestiune se observă tendința de majorare a patrimoniului net cu 0,4 mlrd. lei. La 3 societăți pe acțiuni patrimoniul net are valoare negativă, dintre care: SA „Stadionul Republican”

(-0,3 mil. lei), SA „Moldova-Service Anenii Noi” (-0,05 mil. lei), iar la SA „Comerț Petrol” (-0,04 mil. lei). La 48 societăți pe acțiuni a avut loc micșorarea patrimoniului net cu 67,3 mil. lei.

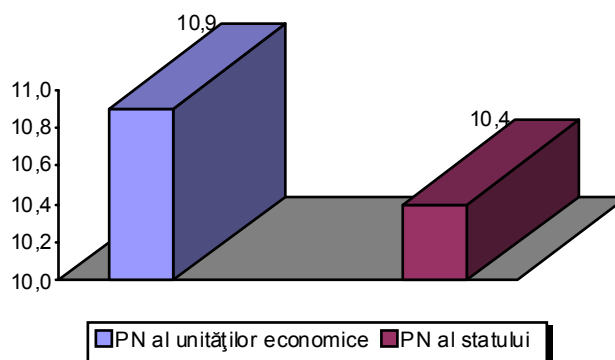

Figura 5. Structura patrimoniului net al societăților pe acțiuni, mlrd. lei

Veniturile din vânzări sunt în mărime de 8,9 mlrd. lei, și au rămas la nivelul anului precedent.

În structura veniturii totale, venitul din prestarea serviciilor constituie 30,4%, venitul din vânzarea produselor finite - 41,8%, din vânzarea mărfurilor – 25,4%, venitul din arendă – 0,6%, din contracte de construcție – 1,8 la sută.

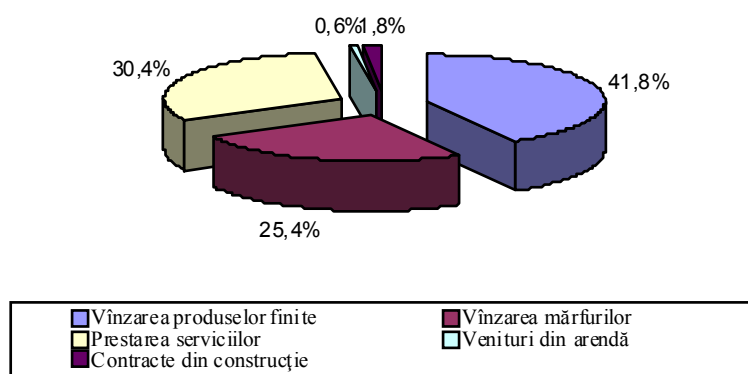

Figura 6. Structura veniturii din vânzări obținut de societățile pe acțiuni în anul 2010

În structura consumurilor și cheltuielilor totale prevalează consumurile și cheltuielile materiale – 48,6%, consumurile și cheltuielile pentru remunerarea muncii și contribuțiile privind asigurările sociale de stat și obligatorii medicale constituie 18,7%, consumuri și cheltuieli aferente serviciilor prestate – 14,4%, uzura activelor pe termen lung – 11,9%, alte consumuri și cheltuieli – 6,4 la sută.

Pe parcursul anului 2010, numărul mediu scriptic al angajaților constituia 20006 persoane. Venitul din vânzări anual la un angajat constituie în mediu 443,7 mii lei/per angajat. Salariul mediu lunar al unui angajat la societățile pe acțiuni constituie 4324 lei și s-a majorat față de anul precedent cu 308,1 lei sau cu 7,7 la sută.

Profitul din activitatea operațională obținut de către societățile pe acțiuni în perioada de gestiune constituie 488,1 mil. lei și s-a majorat comparativ cu anul precedent cu 24,7 mil. lei sau cu 5,1 la sută.

În rezultatul activității economico-financiare în ansamblu, societățile pe acțiuni au obținut profit net în mărime de 552,5 mil. lei, sau cu 2,4 mil. lei mai mult comparativ cu anul precedent.

Tabelul 5. Situația financiară a societăților pe acțiuni în anul 2010

Unități economice	Numărul unităților economice supuse analizei	Au activat cu profit			Au activat cu pierderi			Rezultat financiar nul	
		numărul unit. ec.	ponderea, %	suma, mil. lei	numărul unit. ec.	ponderea, %	suma, mil. lei	numărul unit. ec.	ponderea, %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Societăți pe acțiuni	101	62	61,4	607,7	37	36,6	55,2	2	2,0

Din numărul total al societăților pe acțiuni ce au obținut profit net, 20 unități economice înregistrează profit net mai mare de 1 mil. lei. Cele mai mari profituri au fost înregistrate de: SA „Moldtelecom” – 385,7 mil. lei, SA pentru achiziționarea, prelucrarea și livrarea metalelor feroase și neferoase „Metalferos” – 83,7 mil. lei, SA „RED Nord-Vest” – 31,0 mil. lei, SA „RED Nord” – 28,0 mil. lei și SA „Tutun CTC” – 13,4 mil. lei. Din numărul total al societăților pe acțiuni doar 8 societăți pe acțiuni au generat pierderi mai mari de 1 mil. lei. Cele mai mari pierderi au fost generate de SA „Aroma” – 29,5 mil. lei, SA „Combinatul de produse cerealiere din Chișinău” – 9,0 mil. lei, SA „Aprovizelectro” – 2,2 mil. lei, SA „Cercul din Chișinău” – 1,7 mil. lei și SA „Moldova - Film” – 1,4 mil. lei.

Rentabilitatea vânzărilor (profitul net/venitul din vânzări) societăților pe acțiuni constituie 6,2% și s-a majorat față de anul 2009 cu 0,2 puncte procentuale.

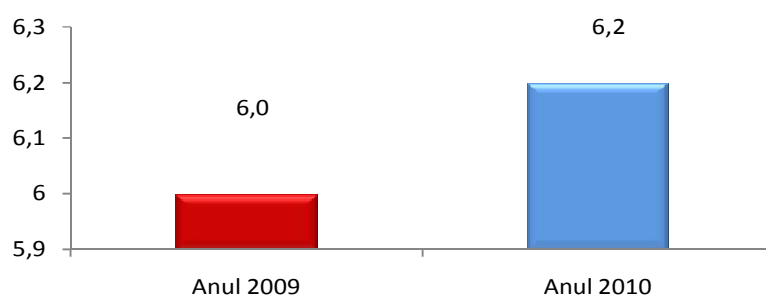

Figura 7. Rata rentabilității vânzărilor, în anii 2009-2010, %

Creanțele societăților pe acțiuni constituie 3370,9 mil. lei, inclusiv: creanțele pe termen lung – 1382,3 mil. lei și creanțele pe termen scurt – 1988,6 mil. lei. Suma creanțelor s-a majorat în perioada de gestiune cu 208,2 mil. lei.

Suma datoriilor creditoare ale unităților economice constituie 4013,6 mil. lei, din care: datoriile pe termen lung – 1668,6 mil. lei, datoriile pe termen scurt – 2345,0 mil. lei. Pe parcursul anului 2010 datoriile creditoare s-au majorat în corespundere cu anul precedent cu 267,4 mil. lei.

În componența datoriilor pe termen lung 19,8% (367,5 mil. lei) o dețin creditele primite de la băncile comerciale și, creditele recreditate din surse interne și externe prin intermediul Ministerului Finanțelor, precum și sumele dezafectate din bugetul de stat – garanții de stat interne și externe.

Conform datelor Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, la 31 decembrie 2010, datoriile societăților pe acțiuni față de bugetul de stat constituie 9,0 mil. lei, față de bugetele unităților administrativ teritoriale – 2,8 mil. lei, față de fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală – 0,4 mil. lei, și s-au micșorat cu 12,2 mil. lei.

Obligațiile societăților pe acțiuni față de bugetul asigurărilor sociale de stat conform datelor Inspectoratului Fiscal Principal de Stat constituie 31,1 mil. lei, care includ și obligații, a căror termen de achitare nu a parvenit.

Tabelul 6. Sinteza obligațiilor fiscale ale societăților pe acțiuni față de bugetul public național, în anul 2010

Indicatori	Obligații fiscale la situația din 31.12.2010			
	Total	Inclusiv:		
		plăți de bază	penalități	amenzi
1. Bugetul de stat	9,0	5,6	1,1	2,3
2. Bugetele unităților administrativ-teritoriale	2,8	2,0	0,8	0,0
3. Bugetul asigurărilor sociale de stat	31,1	30,1	1,0	0,0
4. Fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală	0,4	0,2	0,2	0,0
TOTAL	43,3	37,9	3,1	2,3

SA „CET-2” are datorie față de Ministerul Finanțelor, pe creditele recreditate din sursele externe în mărime de 0,9 mil. dol. SUA.

În rezultatul analizei rapoartelor financiare menționăm, că la 38 societăți pe acțiuni sau 37,6%, se observă că datoriile pe termen scurt prevalează activele curente, ceea ce semnifică aspecte negative în activitatea întreprinderilor, a căror stare financiară este instabilă.

În perioada supusă analizei la 69 societăți pe acțiuni sau 68,3% finanțarea activelor s-a efectuat din contul mijloacelor împrumutate.

Micșorarea indicatorilor activității economico-financiare a unităților economice prezintă riscuri fiscale pentru bugetul public național.

La 20 unități economice s-a observat micșorarea vânzărilor nete cu 1180,1 mil. lei, față de anul precedent, fapt ce atrage și micșorarea taxei pe valoare adăugată încasată la buget cu 236,0 mil. lei.

Conform legislației în vigoare, societățile pe acțiuni beneficiază de înlesniri și facilități fiscale la principalele tipuri de impozite. Astfel, suma înlesnirilor și facilităților fiscale acordate societăților pe acțiuni la principalele tipuri de impozite constituie 141,05 mil. lei, inclusiv:

- 140,5 mil. lei – taxa pe valoare adăugată, în conformitate cu prevederile art. 103 (scutirea de TVA) al Codului fiscal.

- 0,3 mil. lei și respectiv 0,2 mil. lei - impozitul funciar și pe bunuri imobiliare, în conformitate cu prevederile art. 283,284 ale Codului fiscal și prevederile Legii pentru punerea în aplicare a titlului VI al Codului fiscal nr.1056-XIV din 16 iunie 2000;

- 0,01 mil. lei - taxa pentru apă, în conformitate cu prevederile art. 306 al Codului fiscal și prevederile Legii pentru punerea în aplicare a titlului VIII al Codului fiscal nr. 68 -XVI din 5 mai 2005;

- 0,04 mil. lei - taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele neînmatriculate în Republica Moldova ale Codului fiscal și prevederile Legii pentru punerea în aplicare a titlului IX al Codului fiscal nr. 317 -XVI din 2 noiembrie 2006.

În bugetul public național, în anul 2010, au fost virate impozite și taxe în mărime de 1021,0 mil. lei, inclusiv:

- bugetul de stat – 539,5 mil. lei;
- bugetele unităților administrativ-teritoriale – 118,9 mil. lei;
- bugetul asigurărilor sociale de stat – 282,3 mil. lei;
- fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală – 80,3 mil. lei.

III. Conexiunile întreprinderilor de stat și societăților pe acțiuni cu sistemul bugetar

La situația din 31 decembrie 2010, în condiții de Acord-memorandum activează Î.S. „Cartea Moldovei” și 7 societăți pe acțiuni (S.A. „RED - Nord”, S.A. „RED – Nord - Vest”, S.A. „CET - Nord”, S.A. „CET-1”, S.A. „CET – 2”, S.A. „Fabrica de Fermentare a Tutunului” Șoldănești și S.A. „Farmaco”) asupra cărora a fost aplicat procesul de restructurare, în vederea stabilizării situației economico-financiare și creării premiselor pentru dezvoltarea durabilă a acestor unități economice.

Soldul datoriilor unităților economice înghețate, incluse în Acord-memorandum, la situația din 31 decembrie 2010, este prezentat în tabelul 7.

Tabelul 7. Sinteza datoriilor înghețate ale unităților economice incluse în Acord-memorandum la situația din 31 decembrie 2010

Nr. d/o	Datoriile față de:	mii lei	
		Întreprinderi de stat	Societăți pe acțiuni
1.	Bugetele unităților administrativ-teritoriale, inclusiv:	82,9	407,0
	-impozite	82,9	303,7
	-penalități	0,0	103,3
2.	Creditori comerciali	0,0	286723,8
	TOTAL	82,9	287130,8

Totodată, conform prevederilor art. 180 al Codului fiscal aprobat prin Legea nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997, agenții economici au beneficiat pe parcursul anului 2010 de prolongarea și înghețarea achitării plăților la bugetul public național. Întru ameliorarea situației economico-financiare în decursul perioadei supuse monitorizării la 8 întreprinderi de stat și 7 societăți comerciale cu capital integral sau majoritar de stat a fost modificat termenul de stingere a obligației fiscale, prin amânarea sau eșalonarea stingerii obligației fiscale în baza contractelor încheiate între organele fiscale și contribuabili, și aprobarea acestora de către Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.

Pe parcursul perioadei de gestiune, la întreprinderile de stat a fost modificat termenul de stingere a obligației fiscale, conform contractelor încheiate în sumă de 6,8 mil. lei. Suma amânată sau eșalonată pe parcursul anului 2010 urma a fi achitată în mărime de 1,6 mil. lei, în anul 2011 – 5,2 mil. lei. Suma amânată sau eșalonată pe parcursul anului 2010 achitată în mărime de 1,1 mil. lei.

La societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat a fost modificat termenul de stingere a obligației fiscale, conform contractelor încheiate în sumă de 2,3 mil. lei, ce urmează a fi achitată pe parcursul anului 2010 în mărime de 2,0 mil. lei, în anul 2011 – 0,3 mil. lei. Suma amânată sau eșalonată pe parcursul anului 2010 achitată în mărime de 2,1 mil. lei.

La situația din 31 decembrie 2010 au beneficiat de eșalonare 3 întreprinderi de stat și 3 societăți pe acțiuni. Suma eșalonată constituie la Î.S. „Anina” - 1499,0 mii lei, Î.S. pentru Silvicultura „Glodeni” – 544,6 mii lei și Întreprinderea Interrațională de Stat „Acva-Nord” - 3122,0 mii lei. Suma eșalonată la S.A. „Drumuri – Chișinău” constituie 119,0 mii lei, la S.A. „Drumuri – Leova” – 23,1 mii lei și la S.A. „Viorica-Cosmetic” – 166,1 mii lei.

IV. Circulația proprietății statului

Conform informației prezentate de către Comisia Națională a Pieții Financiare, pe parcursul anului 2010, pe piața valorilor mobiliare au fost efectuate tranzacții cu acțiunile statului. Astfel, au fost vândute la licitațiile cu strigare la Bursa de Valori proprietatea publică la 10 societăți pe acțiuni cu cotă integrală sau majoritară de stat, la prețul de 50,7 mil. lei.

La licitația „cu strigare” a fost vândut ca complex patrimonial unic bunurile ÎS pentru reparația aparaturii radioelectronice „Volna” la prețul de 88,0 mii lei, SRL „Argint-Farm” la prețul de 665,0 mii lei.

În perioada raportată, au fost încasate la bugetul de stat mijloace în mărime de 95,5 mil. lei, de la privatizarea tuturor bunurilor proprietate a statului.

Totodată, a fost înregistrată emisiunea suplimentară a acțiunilor proprietate de stat, la 14 societăți pe acțiuni, numărul total de valori mobiliare emise fiind în mărime de 10925796 acțiuni ordinare nominative. Ca rezultat al acestei emisiuni, la 10 societăți pe acțiuni s-a înregistrat majorarea capitalului statutar în mărime de 102,2 mil. lei. La 4 societăți pe acțiuni nu s-a înregistrat majorări ale capitalului statutar, deoarece emisiunea suplimentară a acțiunilor a fost anunțată în luna decembrie.

În Legea bugetului de stat pe anul 2010 nr. 133-XIII din 23 decembrie 2009 au fost prevăzute venituri ce urmează a fi încasate la bugetul de stat sub formă de defalcări din profitul net al întreprinderilor de stat în mărime de 60,0 mil. lei și dividende aferente cotei de participare a statului în societățile pe acțiuni, în mărime de 125,0 mil. lei, conform rezultatelor obținute în anul 2009.

Conform datelor Trezoreriei de Stat, în anul 2010, la bugetul de stat s-au încasat venituri sub formă de defalcări din profitul net al întreprinderilor de stat în mărime de 61,4 mil. lei și dividende aferente cotei de participare a statului în societăți pe acțiuni în mărime de 163,6 mil. lei, ceea ce constituie 102,3% și corespunzător 130,2% din suma prevăzută în anexa nr.1 „Sinteza bugetului de stat pe venituri, cheltuieli, deficit și surse de finanțare” a Legii bugetului de stat pe anul 2010 nr. 133-XIII din 23 decembrie 2009.

În baza Hotărârii Guvernului nr. 123 din 22 februarie 2010, din fondul de rezervă al Guvernului, au fost alocate mijloace financiare în mărime de 3,1 mil. lei, Întreprinderii de Stat „Palatul Republicii”.

În scopul lichidării consecințelor inundațiilor din vara anului 2010, conform Hotărârii Guvernului nr. 1168 din 21 decembrie 2010, Ministerul Mediului a alocat din Fondul Ecologic Național, Întreprinderii de Stat „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Hîncești” 2,2 mil. lei și Întreprinderii de Stat „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Cahul” 2,0 mil. lei pentru acoperirea cheltuielilor suportate la efectuarea lucrărilor de consolidare a digurilor de protecție antiinundație în raioanele Hîncești și Cantemir.